

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200047
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3621200047.3

Uznesenie

Okresný súd Partizánske sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti T.: V., nar. XX.XX.XXXX a W., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov: W. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom B., K. XXXX/XX a B. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. B. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom advokátskej kancelárie Bratislava, Klincová ulica 35, v konaní o výchovnom opatrení, takto

rozhodol:

I. Súd ruší výchovné opatrenie uložené maloletým deťom V. T., nar. XX.XX.XXXX, W. T., nar. XX.XX.XXXX a ich rodičom B. T., nar. XX.XX.XXXX a W. J., nar. XX.XX.XXXX, a to - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb a spolupracovať s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, uložené im uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/23/2020 z 29.06.2020.

odôvodnenie:

1. Súd právne posúdil správu ÚPSVaR Partizánske doručенú súdu do spisu sp. zn. 6P/23/2020 dňa 08.12.2020 ako podnet na zrušenie výchovného opatrenia uloženého tunajším súdom deťom a rodičom vo veci sp. zn. 6P/23/2020. Dôvodom je to, že v aktuálnej situácii je súdom nariadené výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske nerealizovateľné, s prihliadnutím na limity klientov v zmysle cestovania a pracovnej vyťaženia, ako aj s prihliadnutím na ich nízky záujem zúčastňovať sa konzultácií, v neposlednom rade malo dôjsť posledným rozhodnutím súdu k významnej zmene vo výchovných pomeroch mal. detí.

2. Súd uznesením č.k. 2P/1/2021-9 z 19.01.2021 začal konanie vo veci samej a uznesením č. k. 2P/1/2021-10 z 19.01.2021, ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske.

3. Otec detí sa k návrhu vyjadril aj písomne dňa 23.02.2021, prostredníctvom právnej zástupkyne, kde súhlasí so zrušením vyššie uvedeného výchovného opatrenia, zároveň však konštatuje, že dobre ciele výchovné opatrenie by mohlo byť prospešné deťom aj rodičom.

4. Kolízny opatrovník navrhol zrušiť výchovné opatrenie.

5. Matka detí na pojednávaní so zrušením výchovného opatrenia súhlasila i keď uviedla, že vzhľadom k tomu, že opäť pracuje v Partizánskom už je schopná prispôsobiť prácu výchovnému opatreniu.

6. Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 24.02.2021 v neprítomnosti otca maloletých podľa § 180 CMP a právnej zástupkyne, za prítomnosti matky ako aj kolízneho opatrovníka. Výsluchom matky maloletých, ako aj oboznámením pripojeného spisu a prednesov účastníkov zistil tento skutkový stav.

7. Z pripojeného spisu súd zistil, že uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/23/2020 z 29.06.2020, právoplatným a vykonateľným dňa 28.07.2020 bolo uložené maloletým deťom V. T., W. T., a ich rodičom - povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske a zároveň rodičom povinnosť spolupracovať s ÚPSVaR Partizánske. Dôvodom boli najmä nedostatky vo vzájomnej komunikácii rodičov, konflikty pri odovzdávaní detí.

8. Uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 2P/12/2020-927 zo 06.10.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6CoP/49/2020-1060 z 18.12.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo matke nariadené deti dočasne, do rozhodnutia vo veci samej odovzdať do starostlivosti otca a spôsobom ako v uznesení upravený dočasne styk matky s deťmi. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola naliehavá potreba zmenou výchovného prostredia zabezpečiť jednak pokojnejšie výchovné prostredie detí, eliminovať riziká v podobe možného ohrozenia detí, a tiež znížiť počet a závažnosť konfliktných situácií medzi rodičmi a nasmerovať tak obidvoch k riešeniu problémov v záujme detí a nie prioritne vlastnom. Vo veci samej bolo nariadené znalecké dokazovanie, ktorého výsledky súdu ešte oznámené neboli.

9. Súd dožiadal ÚPSVaR Partizánske o správu o šetrení pomerov maloletých, pričom zo správy doručenej dňa 09.02.2021 vyplýva, že na základe uznesenia okresného súdu Partizánske č.k. 2P/12/2020-927 zo 06.10.2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 2Em/1/2020 z 30.10.2020, ktorým bol nariadený výkon rozhodnutia, boli deti dočasne odovzdané do starostlivosti otca, k čomu došlo dňa 01.12.2020. Matka detí v pohovoroch uvádzala, že stretávanie s deťmi je jej riadne umožňované, otec detí súhlasil aj s pobytom detí u matky počas vianočných sviatkov a to až do 03.01.2021. Od stredy 03.02.2021 mala matka u seba mal. W., ktorú jej otec umožnil mať u seba do 14.02.2021. Komplikovanejšie matka hodnotí len telefonický kontakt s deťmi, ktorý otec detí po niekoľkých minútach narušuje a správa sa vulgárne a kričí. Na základe uvedeného má orgán sociálno-právnej ochrany detí a soc. kurately za to, že na základe zmien ktoré nastali možno považovať zrušenie výchovného opatrenia za účelné. Podľa informatívnej správy z poradensko-psychologického procesu z 27.10.2020 sa od poslednej správy z 25.08.2020 reálne vykonala len jedna konzultácia a to dňa 02.09.2020, ktorej sa zúčastnil otec detí. Matka sa z konzultácie na deň 14.09.2020 ospravedlnila na dohodnutý termín 16.09.2020 sa nedostavila, na termín 09.10.2020 sa opäť nedostavila a ospravedlnila. Uviedla, že zmenila zamestnanie a môže sa zúčastniť len skorých termínov od 07:15 do 07:45 hod, čo je však z hľadiska účelu nerealizovateľné. Aj otec detí sa z konzultácie na 16.10.2020 ospravedlnil, vzhľadom k doprave - obmedzené možnosti spojov. Na základe toho, že v zmysle limitov klientov v zmysle cestovania a pracovnej vyťaženia aktuálne nie je možné realizovať výchovné opatrenie v danom rozsahu.

10. Matka maloletých uviedla, že dočasne pracovala na pobočke v Topoľčanoch od januára 2021 už opäť pracuje v Partizánskom. Uviedla, že styk s deťmi neprebíha bez problémov. Hoci uviedla, že cez vianočné sviatky boli deti dva týždne u nej a v tom čase s otcom detí vedeli dohodnúť, neskôr došlo k viacerým problémom. V polovici januára bola chorá, z toho dôvodu žiadala o náhradný termín kontaktu s deťmi počas víkendu, čo jej otec detí neumožnil. Na konci januára dcéra chcela ostať u nej, no otec detí to dcére neumožnil, išlo pričom o vôľu dieťaťa, ktorá nebola žiadnou manipuláciou zo strany matky. Otec síce takejto žiadosti vyhovel 03.02.2021, no bolo to za situácie, keď dieťa vôľu prejavilo pri stretnutí pred znalcom a viacerými osobami, v nasledovné dni to však otec matke vyčítal ako zámer a že to bolo posledný raz. Matka tiež žiadala o prevzatie syna v polovici februára o deň neskôr, pretože sa chcela vyhnúť cestovaniu so staršími deťmi, keď to otec odmietol, po jej príchode v sobotu ráno sa zatajoval a matke styk so synom neumožnil, matka preto len odovzdala v nedeľu dcéru otcovi (dovtedy bola dcéra od 03.02.2021 u matky). Otec síce umožňuje matke telefonický kontakt s deťmi, tento však je nekvalitný, otec do neho predčasne zasahuje, vyčíta jej že od detí vyzvedá informácie, verbálne na ňu útočí, čo vedie k ukončeniu hovorov po niekoľkých minútach.

11. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálno-právnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

12. Podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení, uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

13. Podľa § 37 ods. 4 písm. a/ Zákona o rodine na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § 48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom.

14. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine prvá veta, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia.

15. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zrušenie uznesením Okresného súdu Partizánske č.k. 6P/23/2020 z 26.06.2020 uloženého výchovného opatrenia je dôvodné. Zo správy o jeho realizácii vyplýva, že sa v podstate nevykonáva a to z časti pre objektívne dôvody, sčasti pre nezáujem rodičov. Je zrejme, že sa aktuálnej epidemiologickej situácie je možnosť realizácie tejto formy výchovného opatrenia obmedzená, na viac ako vyplynulo rodičia využívali možnosť ospravedlniť sa aj z pracovných dôvodov, či nemožnosti dostaviť sa pre komplikované cestovanie. Matka podľa správy na stretnutie neprišla aj bez ospravedlnenia. Výsledkom je to, že v podstate už niekoľko mesiacov nie je výchovné opatrenie realizované, čo bolo dôvodom aj podnetu na jeho zrušenie v spojení so zmenou situácie v rodine.

16. Pokiaľ by bolo hlavným dôvodom nerealizácie výchovného opatrenia jeho marenie jedným či obidvoma rodičmi, súd by nevidel dôvod v rušení výchovného opatrenia, ale naopak bolo by to dôvodom výkonu rozhodnutia súdu v tejto veci, či by mohlo ísť o marenie výkonu úradného rozhodnutia rodičmi. Súd však dospel k záveru, že za danej situácie prevažujú objektívne dôvody a najmä zmena, ktorú možno označiť za pozitívnu, ktorá nastala po rešpektovaní neodkladného opatrenia matkou, ktorým boli deti dočasne zverené otcovi. Hoci nemožno súčasný stav označiť za bezproblémový, ani za konečné víťazstvo záujmu detí, ale za dočasné čiastočné zlepšenie situácie v rodine, súd má za to, že nariadené výchovné opatrenie nateraz nie je potrebné a možno ho zrušiť. Jednak preto, že je efektívne nerealizovateľné v aktuálnych podmienkach, a tiež preto, že jeho účel bol z väčšej časti splnený inou formou, a to dočasnou zmenou výchovného prostredia detí.

17. Súd sa však stotožňuje s vyjadrením otca detí, že dobre ciele výchovné opatrenie môže byť prospešné. Takéto však vzhľadom ku charakteru konania starostlivosti o maloletých - ako konania, kde súd môže konať aj bez návrhu, môže byť, ak to bude potrebné, uložené v konaní sp. zn. 2P/12/2020 v súvislosti s priebežným dokazovaním, alebo v rozhodnutí vo veci samej, najmä na podporu realizácie rozhodnutia vo veci samej, teda ktorým súd rozhodne o najvhodnejšom výchovnom prostredí detí.

18. Hoci nebolo možné pre neprítomnosť otca na pojednávaní konfrontovať ho s tvrdeniami matky, ktoré naznačujú bránenie styku matke s deťmi, zasahovaním do telefonických hovorov, či „svojským“ vykladaním súdneho rozhodnutia o neodkladnom opatrení (v zmysle „kto nepríde načas, neberie“), takáto konfrontácia prichádza do úvahy v konaní o výchovnom prostredí detí, ktoré zároveň prebieha. Je potrebné uviesť, že súd bude hodnotiť aj zodpovedný prístup rodičov k výkonu súdnych rozhodnutí. Sťažovanie výkonu súdneho rozhodnutia o neodkladnom opatrení matkou - pokiaľ ide o odovzdanie detí môže byť kladené na roveň sťažovaniu výkonu styku matky s deťmi ich otcom.

19. Záverom súd tiež uvádza, že spolupráca s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na riešení situácie v rodine v záujme detí nemusí prichádzať do úvahy len v súvislosti s tým, že ju rodičom uloží súd, ale mala by byť v prvom rade dobrovoľná.

Poučenie:

Proti uzneseniu vo veci samej možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.

Podľa § 8 písm. a/ Z.č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení účinnom od 19.01.2021 (ďalej „cit. zák.“), lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 28. februára 2021 neplynú.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zák. ustanovenie § 8 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2020/62/20210119>> platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní; v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.